

Reservefondens Midler til Landmandsbanken til en Rente af $1\frac{1}{2}$ pCt., og muligvis vilde man for Laan, der skulde gælde for en længere Tid end 8 Maanedre, kunne udstrække denne Rente til 2 pCt. Naar vi nu holde os til de $1\frac{1}{2}$ pCt., vilde det sikre af Sagen blive, at Statskassen for hver Million, den ublaante til Landmandsbanken, mistede 25,000 Kr. i Rente, eller hvis den fik 2 pCt., 20,000 Kr. i Rente; forudsat at alle 5 Mill. Kr. blev ublaante, vilde det altsaa blive et Beløb fra 100,000 til 125,000 Kr., altsaa ikke noget ganske ringe Offer i Virkeligheden. Spørgsmaalet er saa, om dette Offer fra Statskassens Side staar i noget rimeligt Forhold til den Fordel, der kunde naas ved Ublaan til trængende Landbrugere. Derom har Udvalgets Flertal ment, at da der her var Tale om Ublaan mod to vederhæftige Mænds Kautions eller anden god Sikkerhed til en Rente af 5 pCt., vilde det ikke kunne antages, at det vilde komme de Landbrugere, der virkelig trænge til Hjælp, til nogen væsentlig Gavn. Jeg indrømmer, at det har været forhandlet i Udvalget, om der var nogen Mulighed for at kræve en ringere Rente, og jeg bryder vel næppe Udvalgets Fred, naar jeg siger, at Finansministeren har gjort gældende, at ved at sætte ringere Renter vilde man risikere, at der blev et Kapløb, idet da baade de, der trænge, og de, der ikke trænge, vilde søge at faa Del i disse Laan. Derimod mener den højtærede Finansminister, at den, der skal give 5 pCt. for at faa et saadant Laan, er ganske sikkert ikke velstillet, den Landejendomsbesidder, der sidder nogenlunde godt i det, vilde i Reglen kunne rejse Pengene til en billigere Rente. Men det forekommer mig paa den anden Side sikkert, at da Landmandsbanken skal bære Risikoen — jeg vil gøre opmærksom paa, at det er ikke Statskassen, men Landmandsbanken — saa vil Landmandsbanken i sin egen Interesse være drevne til at stille ret strenge Fordringer til de to vederhæftige Mænd, der skulle antages til Kautionsister for dette Laan. Og da det maa anses for givet, at Folk, der virkelig kunne stille saadanne to vederhæftige Mænd som Kautionsister, ogsaa andre Steder ville kunne faa Laan til 5 pCt., saa er der her i Virkeligheden ikke Tale om at byde dem noget, som de ikke kunne faa andre Steder, og derved bortfalder den Grund, der skulde være til, at Statskassen skulde yde et saadant betydeligt Offer, der endog saa kunde stige til 125,000 Kr. Der er ogsaa en anden Betænelighed ved denne Sag, og det er, at Reservefondens, som nu i en Række af Aar har været stationær, medens Kassebeholdningen har vist en beklagelig nedad-

gaaende Tendens, vil man nødig anbringe. Her tror jeg, at hvis man i Flertallet var kommen til den Overbevisning, at disse Laan virkelig vilde kunne have Betydning for de Landmænd, der have ondt ved at komme over Juni Termin, vilde man have set bort fra denne Betænelighed, men ogsaa den har vejet noget. Jeg skal blot for yderligere at klargøre Udvalgets Stilling bemærke, at der har været Tilbøjelighed hos en Del til at gaa med paa Bevillingen, hvis der af Landmandsbanken kunde være opnaaet en Rente paa $2\frac{1}{2}$ pCt., men det maa vi efter de Forhandlinger, der have fundet Sted, anse for umuligt, og til $1\frac{1}{2}$ à 2 pCt. menes der altsaa ikke at være Grund til at gaa med paa Forslaget.

Det næste, jeg skal omtale, er Forslag under Nr. 12 i Betænkningen og følgende Nummere. Det første Forslag, under Nr. 12, er en ligefrem Følge af Folketingets Afgørelse paa Finansloven. Forslaget under Nr. 13 er en ny Post; det drejer sig her om en Godtgørelse paa 5,123 Kr. 71 Ore til det lolland-falsterke Jærnbanelokomotiv, der har drevet Gedserbanen. Det har nemlig, i den Tid, det har drevet Banen, foretaget flere Anlæg, som komme Statskassen til gode, og naar man nu indløser Banen, har Selskabet Ret til at fordrø Erstatning for de mindre Udvidelser, og den ønsker det udbetalt nu. Man kan gerne sige, at det er et Stuffsørgsmaal, da Staten garanterer det lolland-falsterke Jærnbanelokomotiv og derfor kommer til at dække de Skøbeligheder, der ere der. Men i sig selv er Sagen dog lidet korrekt. Det drejer sig, naar man endelig vil — det hele er jo en Formalitet — om et Rentetab for Statskassen, men vil man holde sig til Formen, saa har man ingen Grund til at gaa ind paa denne Bevilling her. Thi selv om den er af mere formel Natur, kunde det mulig blive til et Præcedens for kommende Tilfælde, hvor Sagen ikke forelaa saa formelt.

Med Hensyn til Forslag under Nr. 15 i Betænkningen skal jeg bemærke, at da vi i Jor. udstemte Bevillingen om at faa Stationsforvalterne i Næstved og Viborg rykkede op i en højere Klasse — en Begæring, der fra Regeringens Side motiveredes ved, at disse Stationer bleve henholdsvis Ende- og Knudestationer, naar Viborg-Næstvedbanen aabnedes — var der fra Udvalgets Side den Tanke, at disse Stationsforstandere skulde have deres Lønningstillæg, altsaa rykke en Klasse op fra det Øjeblik af, at de Stationer virkelig bleve Ende- og Knudestationer, og det er det, der er sket her ved dette Forslag. Under Nr. 17